

SPANCI HOCEJO STRMOGLAVITI KRALJA ALFONZA

KRALJ ALFONSO JE ZAKRIVIL MAROŠKI POLOM, KATEREMU JE SLEDILO DIKTATORSTVO

Demonstracije so se začele takoj po govoru bivšega ministrskega predsednika. — V počestnih bojih je bilo ranjenih dosti oseb. — Ljudska množica je napadla policijo s kamenjem. — Vojaške straže so povsod ojačene. — Na več krajih vihrajo rdeče zastave.

MADRID, Španka, 27. februarja. — V Zarzuela gledališču je govoril bivši španski ministr. predsednik Joe Antonio Guerra. Stari državnik je izjavil, da je po prepričanju monarhist, da je pa odločno proti temu, da bi sedanji kralj ostal na prestolu.

Rekel je, da je Španka zrela za republiko in da je napočil skrajni čas, da kralj Alfonso odstopi. Vlada je dolžna, da je odgovoren za polom v Maroku, kateremu je sledilo diktatorstvo, in zahteval, da mora biti diktatorstvo kaznovano.

Izven gledališča se je zbrala velika množica ljudi, ki je mahala z rdečimi zastavami in kričala: — Proč s kraljem!

Policija je takoj stopila v akcijo, toda demonstranti so jo obsuli s kamenjem.

Na več krajih je prišlo do vročih spopadov med policijo in demonstranti.

Nadaljna množica se je zbrala pred plemiškim Beaux Arts klubom in kričala: — Smrt kralju!

Republikanci so trosili plakate po ulicah. Garizije vseh španskih mesto so dobile povelje, naj bodo pripravljene. Vojaška straža pri vladnih in javnih poslopih je bila ojačena.

Današnje demonstracije so bile brez dvoma del programa španskih radikalcev, ki hočejo povzročiti krizo ter spraviti na krmilo nadaljnjega diktatorja, ki bi pregnal kralja.

Glavna osebnost na Španskem je danes senor Sanchez Guerra, ki je zapovedal leta 1917, ko je bil konservativni ministrski predsednik, streljati na štrajkarje ter je leta 1929 osebno vodil vstajo proti diktatorstvu generala Primo de Rive.

Ko se je pojavil na odru v gledališču, je zavladala grobna tišina, katero je prekinil le glas enega navzočih:

— To je mož, v katerega stavlja Španka vse svoje upanje!

Govoril je z ginjenim in tresočim glasom, le kadar je kralja omenil, je bil njegov glas rezek in hladen.

Jako značilne so bile naslednje njegove besede:

— V prvih letih svoje vlade je bil kralj Alfons ustaven vladar, pozneje je pa žrtvoval svoje pravice ter je ustanovil diktatorstvo. Ne rečem, da je bilo diktatorstvo krvavo. Toda bilo je krivično ter je zatiralo španski narod. Ko sem bil mlad, sem se zavzemal za monarhijo in tudi še danes bi bil naklonjen pravičnemu kralju. Toda danes ima mladina besedo, in mladina je zahrepenela po republiki.

Ko so časniški poročevalci vprašali ministrskega predsednika Berenguera, kaj misli o zadnjih razvojih, je rekel: —

— Žal mi je, da je senor Guerra tako govoril. Demonstracije poučicah so dokazale, da moramo biti jako previdni pri izdajanju dovoljenj za govor in politično propagando.

NEMIRI V POLJSKEM PARLAMENTU

Ko se je poljski vojni komitej sestel, so poslanci potegnili revolverje in začeli žugati s pestmi.

VRŠAVA, Poljska, 27. februarja. — Sovražnosti so izbruhale danes na sešanku vojnega komiteja. Pestni revolverji so bili orožje dveh nasprotnih si strank, vladnega bloka ter komitirane opozicije. Bitka se je ušla radi izvolitve socijaliste Pataka kot predsednika komiteja, potem ko je resigniral M. Kostjalkowski, voditelj vladnega bloka.

M. Kostjalkowski je resigniral, ker je bila opozicijska večina komiteja sovražna diktatorju generalu Pilsudskemu. Opozicija je nato izvolila enega svojih lastnih članov.

Danes je hotel novi načelnik nadaljevati s posli komiteja, a poslanci vladnega bloka so mu pričeli očitati, da ni dovolj domojuben, ker je baje predlagal, naj se poljsko armado skrči na 60.000 mož. Izmenjava šaljivih pripomb je imela za posledico splošen pretep. Parlamentarni veterani, M. Hametzky, predsednik prvega Sejma in pozneje prvega senat, je bil v nevarnosti, da bo napaden ter je potegnil revolver, da brani samega sebe. Ni pa se ga dejanski poslužil.

Sestanek je bil nato prekinjen. Ko je bil zopet odprt, je predstavljaj vladni blok le en poslanec, ki je izjavil, da so se njegovi tovariši umaknili iz komiteja za toliko časa, dokler mu bo predsedoval M. Patak.

To je bila že druga umaknitev vladnega bloka iz sej kakega komiteja.

Prvičrat ni hotel komitej preiskati zadeve, ko so oboroženi člani udili med sejo Sejma zadnjega oktobra.

Opozicija trdi, da vladni blok drobi Sejm ter povsem onemogoča delo.

RIM ŽALUJE ZA KARDINALOM

Bivši papeški državni tajnik je umrl povsem nepričakovano. — Zade'a ga je srčna kap.

RIM, Italija, 27. februarja. — Ves katoliški Rim je pretresla novica o nenadni smrti kardinala Merry del Vala, bivšega papeškega državnega tajnika. Kardinal se je pred kratkim podvrget operaciji na slepiču ter je operacijo navidez zelo dobro prešal. Včeraj ga je nenadoma zadela kap. Pokojnik je bil star petinšestdeset let, ter ni bil v življenju nikdar resno bolan.

Pred par dnevi je še krtil papeževo netaknjeno Marijo Pijo, hčerko grofa Ugolinija.

Leta 1928 je proslavil Merry del Val petinšestdesetletnico svojega vstopa v kardinalski kolegij.

Bi je protektor raznih ameriških katoliških društev ter je dobro znal v Ameriki, ker je bil dolgo papeški delegat v Kanadi.

SMRT ZNANE HOTELIRKE

DUNAJ, Avstrija, 26. februarja. — Smrtjo Mrs. Ane Sacher, lastnice slavnega hotela Sacher, je izgubil Dunaj nadaljno vez s cesarsko preteklostjo. V starosti sedemdesetih let jo je sodišče lanske leto stavilo pod kuratelno ter izročilo vodstvo hotela mlajšemu članu njene družine.

OBRAVNAVA V CHARLOTTE

Proces proti petim obtožencem le počasi napreduje. — Dosedaj je bilo zaslišanih kakih šestnajst prič.

CHARLOTTE, N. C., 27. febr. — V procesu proti petim možem, ki so obtoženi umora po drugem redu je vzbudilo veliko pozornost dejstvo da je skrivnostno izginil D. L. Case, katerega so v splošnem smatrali za najbolj važno pričo državnega pravdnika.

Tekom zaslišanja, ki se je vršilo med 1. novembra je Case pričal, da je splezal na truck na katerem se je vozila Mrs. Wiggins s svojimi tovariši, da se udeležiti nekake delavskega sešanka. Po streljanju ga niso pustili s trucka.

Proces proti domnevanim morilcem zelo počasi napreduje. Do večerja je bilo vsa skupaj zaslišanih šestnajst prič.

PROTIVERSKA GONJA V RUSIJI

Ruski rabini so proti vsakemu vmešavanju in prav posebno zamerijo papežu, ker je poslal apel na ves krščanski svet.

MOSKVA, Rusija, 27. februarja. — Vrhovni rabinec Lazarev v Leningradu ter splošno znani rabinec Jasnoborovski sta bila aretirana od ruske tajne policije. Dolže ju nepostavnih odnošajev z inozemstvom.

MOSKVA, Rusija, 27. februarja. — Tukašnje časopise je objavilo danes izjavo, ki so jo podali rabinci v Minsku. Rabinci odločno obsojajo inozemce, ker so začeli napadati stališče, ki ga je zavzela ruska vlada napram cerkvam.

Prav posebno so ogorčeni nad nekim uglednim pariškim račinom, ki je prisostvoval zborovanju, kateremu je načeloval neki zloglasni nasprotnik sovjetske vlade.

Tudi poziv papeža na ves krščanski svet je vzbudil med rabinci veliko ogorčenje.

Ne morejo namreč razumeti, kako more kaka veroizpoved pozivati na boj, ki je zahteval že toliko krvi.

TYDINGS NAPADEL "POLITIKE"

WASHINGTON, D. C., 27. feb. — Miss Mollie Stewart, ki je bila poštna upraviteljica v Oxford, Md. dvainšestdeset let, je v nevarnosti, da izgubi svoje mesto vsled prizadevanj lačnih lovcev na službe, kjer ni treba dosti delati. — Tako je izjavil danes v senatu sen. Tydings iz Marylanda. Tydings je izjavil, da hočejo "grabeči politiki" urad Miss Stewart, da ga poklonijo nekemu človeku, ki je ostal veren stvari republikancev.

POTRES V CALIFORNIJI

BRAWLEY, Ca., 27. februarja. — Včeraj se je pojavilo v Imperial Valley nekako štirideset potresnih sunkov in poslopja v Brawley, Westmoreland in Calipatria so bila poškodovana. Največja izguba se je pripetila v Westmoreland. Nikakih smrtnih slučajev pa ni bilo. Obiskovalci so postali panični. Nič več niso hoteli spati v svojih hotelih, pac pa ostali vsi noč pokonci ter se izprehajali po predvoranah.

ANGLEŠKO DELA VSTVO RAZCEPLJENO

Opozicija pa se bo izognila poskusu, da strmo glavi MacDonalda radi premogarske predloge.

LONDON, Anglija, 27. februarja. — Prola vladna večina kakih dvajsetih glasov bo pokazala jutri kritično razdelitev delavskega mnenja glede kvotne klavzule v premogarski predlogi, kateri nasprotujejo liberalci.

Da pomiri liberalce, se je pričela danes vlada pogajati z Lloyd Georgeom in njegovimi pribojniki, vendar pa ni mogla doseči kompromisa.

Vsled tega se bo nudi poslanski zbornici prizor, da bosta proti vladni teko liberalna kot konservativna stranka.

Če bosta mogli razviti svojo moč, zamoreta poraziti vlado, a niti konservativci, niti liberalci si ne žele poraziti MacDonalda v sedanjem času ali pa proizvesti volitve, ki bi bile za obe stranki prav tako usodopolne kot so bile zadnje.

Konservativna stranka ne bo vsled tega oddala več kot dvesto glasov.

SNEG IN MRAZ STA SLEDILA NAJBOLJ VROČEMU DNEVU

Komaj sedemindvajset ur potem, ko je vremenski urad naznanil najvišjo temperaturo za mesec februar, so morali Neworčani hoditi domov v snegu.

Najbolj vroče zimsko temperaturo, kar se jih je kdaj zanamovalo, je ugotovil v sredo vremenski urad, ko je kazal termometer 73 stopinj nad ničlo. Nato pa je pričel termometer takoj padati in ob šestih zvečer, ko je pričel padati sneg, je kazal le 29 stopinj nad ničlo. Snega je padlo le malo in vremenski urad je rekel, da ga ne bo nič več.

ADMIRAL JONES ZELO SLAB

SOUTHAMPTON, Anglija, 27. feb. — Podadmiral Jones, član ameriške komisije pri mornariški razorožitveni konferenci, je bil včeraj zelo slab, ko je dospel semkaj, da se vkrca na "Berengarijo", odkoder je odpoteval opoldne proti Združenim državam.

Admiral, katerega so poslali domov iz Londona, je imel prijetno vožnjo do sem, ker so uredili vse tako, da je lahko počival na vsej poti.

KEMALOVA ŽENA V LONDONU

LONDON, Anglija, 27. februarja. — Madama Kemal se mudi danes v Londonu, kamor je poletela včeraj z Carigrada v Ostone v petnajstih urah. Večina poleta je premerila ponočti. Njen namen zaenkrat ni še znan ter se mudi tukaj najbrž po opravkih.

SMRT VODNIKA

ŽENEVA, Švica, 27. februarja. — Herman Perren, star 68 let, se je včeraj smrtno ponesrečil vsled začetnosti neke hribolazke, ki je izpustila vrvi v neki zarezi na Brit-horn planini.

VSTAŠI SO SI SVESTI ZMAGE

V glavno mesto Santo Domingo so dospeli nadaljni vstaši, in predsednik je začel razmišljati o odstopu.

SANTO DOMINGO, 27. februarja. — Vstaške čete, ki kontrolirajo Santo Domingo, so dobile nadaljna ojačenja. Tekom noči so dospeli nadaljni vstaši ter zavzeli važne postojanke v glavnem mestu in v bližini.

Nekako tisoč dobro oboroženih vstašev je zasedlo strateške točke v mestu, vsled česar ko kmalu rešeno vprašanje glede predsedništva Horatio Vasqueza.

Prihod novih vstašev bo pospešil današnje politične razvoje. Vasquez bo najbrž odstopil, mesto njegovo bo pa imenovan še tekom nadaljnjih 24 ur provizorični predsednik.

Vstaši zahtevajo med drugim tudi reforme volilnih postav in določbo za splošno svobodno volitev.

Te zahteve je predložil predsedniku glavni vstaški voditelj general Ureno.

Kot možnega provizoričnega predsednika smatrajo dr. Jose Ibarro, dominikanskega zdravnika.

Revolucija v Santo Domingu je zaenkrat končana. Posamezni vstaši so zelo veseli tega uspeha ter ga na vse načine proslavljali.

TAFT VEDNO SLABSI

WASHINGTON, D. C., 27. feb. — William Howard Taft je opasal tako zelo, da so opustili zdravniki vse upanje na njegovo okrevanje in da je njegova smrt le še vprašanje nekega ur. Problematično pa je, če bo prejšnji vrhovni sodnik vztrajal še par dni ali pa celo tedne.

Zdravniki so danes izdali bulletin, ki je manj upoln kot kateri, kar so jih izdali izza njegove bolezn. V njem se glasi:

— Prejšnji vrhovni sodnik se ne počuti danes tako dobro kot včeraj. Polagoma pa ginejo njegove moči. On ne trpi nikakih bolečin, a njegovo stanje je bolj resno, kot ob kakremkoli prejšnjem času.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	\$	Lir	\$
500	9.35	100	5.75
1000	18.50	200	11.30
2500	46.00	300	16.80
5000	91.00	500	27.40
10,000	181.00	1000	54.25

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našimi zvezami v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

IGRE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI

216 West 18th Street, New York

Ujetnik carevine, veselolgra v 2.

Ujtenik carevine, veseloigra v 2.
dejanjih 1
Veronika Deseniška, trda vez 1
Za kriz in svobodo, Igračak v 5.
dejanjih 1
Ljudski oder:
4. zv. Tihotapec, 5. dejanj 1
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 1
Zbirka ljudskih iger:
1. naših gora 1
2. snopič. Mima pod zemljo, Sv.
Neža, Sanje 1
3. snopič. Vestaška, Smrt Marije
device, Marijin otrok 1
4. snopič. Sv. Boštjan, Junaska
deklica, Materin blagoslov 1
5. snopič. Turki pred Dunajem,
Pajbala in Neža 1
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Ma-
rijinega otroka 1
PESMI IN POEZIJE:
Akropolis in Piramide
broširano 1
Azazel, trdo vez 1
Balade in romane, trda vez 1
Bob za mihi zob, trda vez 1
Godec: Pored narodnih praste o
Vrbkem jezernu. (A. Funtek) —
Trdo vezano 1

Trenutki oddiha
Turki pred Dunajem
Tigrovi zobje 1

Moje obzorje, (Gangi)	1
Narodna pesmarica	
Narjes (Gruden), broš.	
Primorske pesmi, (Gruden), vez.	
Slutne (Albrecht) broš.	
Pohorske poti (Glaser) broš.	
Oton Zupančič:	
Cleiban, trd. vez.	
St.	

V zarje Vidove, trd. vez
Vijolice. Pesmi za mladost
Zvončki. Zbirka pesni za sloven

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR

(Pavček) Klavirski adubaj
(Pavček) Klavirski adubaj
(Pavček) Klavirski adubaj

**NOVE FESMI S SPREMEJEVANJE
KLAVIRJA**

NOVE PESMI S SPREMILJEVANJEM
KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi
(Prelovec) 1
Šest narodnih pesmi (Prelovec)
Pesmarica moških zborov
(Balatka) 1

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Priložnostne pesmi (Grum) 1
Slovenski akordi (Adamič):
 I. zvezek
 II. zvezek
Pomladinski odmevi, I. in II. zv.,
vsak 1
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1
Orlovse himne (Vodopivec) 1
10 moških in mešanih zborov —
(Adamič) 1

MOŠKI ZBOR
Trije moški zbori (Pavčič) —
 Izšla Glasbena Matica 1
Narodna nagrobnica (Pavčič) ..
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.

SAMOSPEVI:
Štirji samospevi, izšla Glasbena
Matica 1
Naši hmini 1

MEŠANI ZBORI:
Planške, II. zv. (Laharnar) ..
Trije mešani zbori, izšla Glasbe-
na Matica 1

**RAZNE PESMI S SPREMILJEVA-
NJEM:**
Domovini, (Foerster) 1
 Izšla Glasbena Matica
Gorske cvetlice (Laharnar) Zetve-
ro in petero različnih glasov
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor
z bariton solo in priredbo za
dvospev 1
V pepelnici noči (Sattner), kan-
tanta za sol, zbor in orkester,
izšla Glasbena Matica 1
Dve pesmi (Prelovec), za moški
zbor in bariton solo 1
Kupletji (Grum), Učeni Mihec, —
 Kranjske sege in navade, Ne-
zadovoljstvo, 3 zvezki skupaj
Kupletka Kuza Muca (Parma)

PESMARICE GLASBENE MATICE
1. Pesmarica, uredil Hubad ...
4. Koroliče slovenske narodne
pesmi (Svirkaršič) 1., 2., in 3.
zv. skupaj 1

MALE PESMARICE:
Št. 1. Srbske narodne himne ..
Št. 1a. Što žutiš, Srbije tužni ...
Št. 2. Zrimjski Frankopan
Št. 10. Na planine
Št. 11. Zvezec
Št. 12. Vasovaler

Troglasi mladinski zbori:

Mešani in moški zbori. (Aljaš) —

3. zvezek: Psalmi 118; Ti veselo
poj: Na dan: Divna noč: 40

5. zvezek: Job: V mraku: Dneva
nam pripelji žar: Z večernim tem
ovetam slavo: Triglavi 40

7. zvezek: Ognjenik v vesolju: Sve-
ta noč: Stražniki: Hvalite Go-
spoda: Občutki: Geslo 40

7. zvezek: Slavček: Zamislil pišč:
Domoljubna iskrica: Pri svatbi:
Pri martvaškem sprevodu: Geslo 49

8. zvezek: Ti osrečili bo hodi (me-
šan zbor): Prijatelji in sen-
ca (mešan zbor): Stojl, solnce
stoj! Kmetski hisi 40

Domači glasi. Cerkvene pesni za

12. Tantum Ergo. (Premrl)	50
Mašne pesni za mašan zbor. — (Sattner)	50
12 Pance Lingua Tantum Ergo Ge- nitori. (Foerster)	50
12 Pance Lingua Tantum Ergo Ge- nitori. (Herbig)	50
Ivalite Gospoda v njegovih svet- niših. 20 pesmi na čast svetni- koma. (Premrl)	40
10 obhajilnic in 2 v čast presv. Sr- cu Jezusovemu. (Gruha)	35
Missa in honorem St. Josephi — (Pogachnik)	40
Kyrie	60
K v svetemu Rešilnemu telesu — (Foerster)	30
Sv. Nikola]	30

Buri pridejo, koračnica25

1991-1992

Bom šel na planince. Podpurj slov.

Nz Gorenjskem je fletno1—

Newyorskė, Razbiėne, duetat 40

ducut 40

PROROKOVALNE KARTE — \$1.—

nlm papirju s platnencelmi pregli-

bi	7.50
----------	------

Pokrajini ročni zemljevidi:

Gorenjska

Celjska kotlina, Spodnje sloven-

sko posavje	30
Prekmurje in Medumurje	30

Združenih držav, veliki 40

Mali	13
------------	----

Montana, Mississippi, Washing-

ton, Wyoming, vsaki po	35
------------------------------	----

ki po	.40
-------------	-----

Velika stenska mapa Evropa 2.—

poštne známke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte.

pismo.

Enjias poſiliama poſilaine preste

А н а л и з е р о з и ј а н т о р о з и ј а н т е р о з и ј а

New York

kdor kaj išče; kdor

0 kaj ponuja; kdor kaj

priznava, da imajo

5 чудовит uspeh —

51 ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. LIPUŽIČ:

RAZBOJNIK GROGA

Deževalo je v gostih curkih in mogla je visela na bližnjih holmih kot raztrgane, sajaste cunjice. Pustila večer je moreče tlačila dušo, vsak je izgubljal voljo in veselje do dela.

V vaško gostilno je stopil neznanec, da bi se izognil ostremu pišu in dežju, ki mu je lili čez klubuk kakor od strahu. V krčmi je bilo tiho, le pri mizi v kotu so se deli štirje fantje in se pogovarjali o vsakdanjostih. Petrolejka je močno osvetljevala nizko in zakajeno izbo. Za prilepca so se malo zmenili.

Neznavec je sedel k prazni mizi, ki je stala skoco v temi. Gostilničarka je prišla iz kuhinje in se malomarno približala tujcu.

— Bog daj! Kaj pa bomo? — to leno vprašala.

Neznavec je snel klubuk in ga obrisal. Dvignil je razmršeno glavo in je pogledal.

— Nekaj bi hotel prigrizniti!

Gostilničarka Meta je vzdignila oči in se zadržala. Stopila je korak nazaj in zdelo se ji je, da ji je padla vso obleka z njenih revnih kosti. Ni se mu več upala pogledati v oči. Počasi se je pričela odmikati.

— Ali ja, ali ni? — je trepetajoče zaspepala in se sklonila k fantom. — Groga je... glejte ga... razbojnik z dušo in telesom!

Fantje so okameneli. Meta pa se je izmuznila skozi vrata po gostilničarko, ki se je strahopetno prikradel k peči in popravil svetiljko.

— Kje se je vlačila ta črna odlična? — se je razburil eden izmed fantov.

— Gotovo se je pretepal kje med knapi!

— Saj se je bala te togote vsa okolica, — je zaspepala tretji.

— Naj je poskusi! — se je okorajčila Meta in ponudila gostilničarju klubuko, ki naj bi mu jo prinesel. — Pa dobro si ga oglej, Jernač, saj je bil nekdanj ves obšnekan!

Vsi so postali nemirno in zrlabo razpoloženi. Radovedni so pogledovali za gostilničarjem in v zadregi napili drug drugemu.

Tujec je pograbil za krožnik in pričel hlastno jesti.

Jernač se je počasi oddaljeval opazuje njegov s sivu, gosto brado poraščeni obraz.

— Kako pa, da je pravi! — je prikimaval Jernač. In vsem je šinila ista misel v glavo. Na peči je nenadoma zakričal otrok, da so se vsi ustavili. V sobi je bilo tako tiho in neprijetno, da je bilo slišati črva, ki je glodal v stari omari. Zdelo se jim je, da jim vrta v možganih.

— Ni! — je nenadoma zaklical gost!

Kaj tacega pa se ne! Vsi so strepetali. Meta je zbežala v kuhinjo, da je skoro podrla vrata. Jernač je segel po loncu, ki je stal na peči, fantje so se stisnili v kot in se pripravili, opazujoči njegove kretanje.

— Jaz! — se je okorajčil Jernač, sloneč ob peči in vedno pripravljen.

— Vina! — je revnil tujec.

Vsem je odleglo kakor po dobro opravljeni izpovedi. Jernač je prinesel vina in mu oprezno postavil steklenico na mizo.

Tujec je vstal in slekel premočeni suknjic.

— Pa še rokave si vija! — je oprezno pripomnil Jernač.

— Ves sem premočen, da se kar tresem, — je zarečal neobdignatoba.

Vsakdo bi bil rad našel izhod iz zamočanega in nenavadnega položaja. Nalivali so kozarce, da je vino kar teklo. Polagoma pa so jeli drug za drugim vstajati. Jernač je šel za njimi da bi jih zadržal. Seveda! Hvala Bogu, da so zunaj. Naj se sam pretepa.

Jernaču je postalo vroče. Mrzle gaplje so se mu zbirale na čelu. — Meta je bila tudi skrita. Bog ve kam, v katero luknjo. V hiši je bilo kakor po pogrebu, pusto in prazno obenem pa tako strahotno. Še pod vešala bi bil morda laže šel, kakor nazaj v sobo.

Pa je Jernač prišel na misel. Saj je bil vendar vojak, pa bi se bal. Čemu pa ima zunaj na razpolago motike in drugo podobno orodje.

— Koliko sem dolžan? Nimam denarja. Hotel bi...

— Se to povrh! — Jernač...

— Skočil k tujcu in mu dal pet kovčkov. — Samo da izginete.

— Hotel bi...

— Ze vami! — ga je zavril Jernač.

— Za hišpca bi se!

— Bog nas varuj takih hišpcev!

Tam so vrata! — je zarečal Jernač.

— Bom pa še kdaj pozneje povprašal.

Tujec je odšel. Jernaču se je odvalil kamen od srca. Iskal in iskal je Meta. Prilezla je s kozolca: prav pod streho se je bila zarila v steno.

— Ali si še živ, Jernač? — Sklenila je roke in ga objela.

— In ti? Misliš sem že, da si se mi izneverila in si jo pobrala za njim!

— Zdaj ti je lahko. Če bi se bil pred eno uro pogledal v ogledalo!

Neznavec je prišel domov.

— Takih ljudi pa se nisem bál!

— Bil sem že v Franciji in na Nižozemskem, pri rudarjih in pri kmetih, toda doma — Bog nas varuj!

Ubil sem doslej kako muho ali liter. Bog ve, zakaj so me krstili za razbojnika Groga? Če bi bil vendar tako srečen, potem naj vzame delo hudič!

KJE JE moj brat VALENTIN ČEPUS? Bil je pred 30. leti v Meksiku. Rojen je bil leta 1853 na Delu pri Hrastniku. — Prosim vas, kake, katerim je kaj znano o njem, da mi poročajo. — Miha Ačvar. (pri Završaku), Sv. Jedert, Gornja Rečica, Laško, Jugoslavija.

(2x 20x1)

INDIJSKI ZAVRŽENCI

Najtežje vprašanje pri pogajanju angleške vlade z indijskimi zastopniki daje žalostno stališče 60 milijonov takozvanih partiev, "nečistih". Nima nobenih človeških pravic. Če bi dobila indijsko avtonomijo, bi morali tudi ti zavrženci imeti svoje zastopnike v parlamentu. A vse njihove ponudbe nastajajo na ogroženo naprotje 247 milijonov čistejših prebivalstva. Partiji so zaničevana življenja in si smejo šteti denar samo v najbolj estetski podli kot konje, dardi in slonje. Prepovedani jim je vstop v svetlišča, sole, nikarotin, bledenje in celo hoteli oz. prisojišča. Ne smejo nikdar kupovati pri trgovcih in obiskovati mesta. Čakati morajo na oderu, ki sami posreduje njih nasešne. Nekateri med njimi ne smejo niti delati in morajo samo beračiti. A tudi ti morajo stati vsaj pol kilometra daleč od ceste. Če se približajo polti na 200 korakov, najbližje dopustno razdaljo, morajo nositi kup prti in nanjo položiti zelen list. Brahman oz. trgovec, zastopnik...

niki boljših kast, ki zagledajo to znamenje, se ustavijo in zavpijejo, da steče parija proč. Če bi padla parijeva senca na posodo s hrano jo oskrunt in se mora uničiti. Po Malabarski obali si ne smejo pariji niti graditi kolib in bivajo po votlih drevesih ali pod sotori iz palmovga lista. Nihče ne ve, kako so postali pariji sedanjih zavrženci. Mrežili so potomci neke premaganege rodu ali pristaši osvraženege, zdaj pozabljenega verstva. Telesno so slični navadnim bengalskim kmetom. Samo to je nedvomno, da izvirajo sedaj preganjane izlučno iz verskih predsodkov njih "privilegiranih" rojakov.

TROJČKI V TREH BARVAH.

Iz Porto Rica poročajo, da je tam brlokožna žena nekega mulata poročila trojčke, ki so vsak svoje barve. Eden izmed novorojencev je bel, drugi črn, tretji pa mešanec. Seveda posvečajo znanstveni krogi te tri barvni senzaciji veliko pozornost.

KRALJEVIČEVO SRCE

Georges Montarguie pripoveduje v Templu, v kateri so bili obglavljeni njenega dofen Ludovika XVII., ki je umrl leta 1759, med revolucijo v isti ječi Tempa, v kateri so bili obglavljeni njegovi stari. Na policijsko povelje so raztelesili štirje kirurgi dečkov truplo in ugotovili "naravno smrt" radi izčrpanosti. Eden od zdravnikov, Pelletans, je iz prs izlečil srce, ga zavl v papir in vtaknil v žep. Dva njegova tovariša sta to videla, a sta bila tiho. Oglasila sta se šele leta pozneje, ko je bilo treba potrditi pristnost kraljevičevih ostankov. Pelletans je srce vložil v špirit. Dve leti potem ga je vzel iz kozarca, posušil in skril med svojimi papirji. Nekoč ga je slučajno našel pri brskanju po mizici v navzočnosti svojega učenca in je tega zaupal skrivnosti. Skušnjava je bila prevelika. Pri prvi priložnosti je medicinel Pelletans izmaknil spomin. A mu ni prinesel sreče. Tat je kmalu na smrt obol el in na njegovo željo so stari po pogrebu vrnili srce prejšnjemu lastniku. Gorod kirurg ga je zdaj vtaknil v poseben vre s kraljev. Lito in priložil lastnorodno podpisano izjavo v pristnosti. Republika je minila, Napoleon je romal na sv. Heleno, in po povratku Bourbonov je izročil kirurg srce Ludoviku XVIII. Polcija je dolgo preiskovala zadevo. Takrat sta se izjavila tudi dva zdravnika, Lassuze pa Dumangin, ki sta se s Pelletansom udeležila dofenovega raztelesenja. Nato so pričeli ugibati, kje bi srce pokopali v pariški stolnici Notre Dame ali ob grobu Ludovika Svetega. Med tem je Pelletans umrl. Srce je ostalo v varstvu pariškega nadškofa. Februarja leta 1831 so v Parizu zapet izbruhnili neredi. Množica je ropala škofskovo palačo. Več ur so si delili moški in ženske svoj plen. Ko so že vsi odšli, je prišel v škofovo sobo stavec Leccroate. Na tleh je pobral kristalno posodo z lito in v njej našel leseno školjko z neko okamenino ter listinami. Stavec se ni zanimal za to navlako, a posodo je sklenl odnesti v najbližjo bolnico, kjer bi jo tam lahko rabili za zdravila. Stopil je na ulico in srečal pijanca. Ta je mahnil s palico in s smehom zdrobil posodo. Njena vsebina se je sesula na tla, kjer je ležalo vse počno iz palače pomtanega, polomljenega pohištva in drugega.

Vendar je vzel Leccroate papirje domov, da jih z ženo prečita. Zvečer je to storil in se je zavzel. Poiskal je Pelletansovega sina, in obli skupaj sta po dežju čišla iskati kraljevičeve srce. Pometači so že bili zgrebli smeti na kup. Med odpadki sta našla polirano školjko. Srce je bilo nepoškodovano in še "je dišalo po špirtu". Pelletansov sin je zopet narečil z lito okrašen vre in je srce varoval do svoje smrti leta 1879. Dedici so hoteli ponuditi srce v dar grofu Chambordu, pretendentu na prestol, a ta je umrl, predno je mogel odgovoriti. Leta 1894 j prinesel vso zgodbo neki list. Prečiti jo je don Carlos, vojvoda Madridski in grofov dedič, in se je obrnil na Pelletansove vnuke. Leta 1895 so mu ti izročili srce v navzočnosti notarja, ki je sestavil zapisnik. A vojvodov zastopnik, vojvoda Mayes, se je bal, da mu ne bi oblasti zabranile odnesti srce na Španko. Vzel ga je iz vrca in ga zavl v svojo kočato ovratnico. Na ta način je zapustilo srce Louisa XVII. domovino in od tedaj počiva na Španskem.

DRAŽBA ZA ŽUPANSKO ČAST.

Trg Donsbach na Hesenskem je začel v denarne neprilike, zato so uvedli skrajno štedljivost in predvsem znižali županu njegove mesečne prejemke. Pri novih volitvah se enostavno ponudili župansko mesto najnižjemu ponudniku kakor na dražbi. Več kandidatov je previdno in počasno stavilo svoje zahteve. Naposled je postal župan neki okoliški kmečki posestnik, ki je bil pripravljen voditi mestno gospodarstvo za 140 mark mesečne plače.

BANOVČEVI KONCERTI:

23. marca: Springfield, Ill.
18. maja: Chicago, Ill.
25. maja: Milwaukee, Wis.
2. junija: Calumet, Mich.
7. junija: Traunich, Mich.
Naselbine, ki žele imeti koncerte, naj naslove svoje dopise:

Banovec S. Rudolf.

412 National Ave., Milwaukee, Wis.

Slovenski pijonirji

S trdim delom in vztrajnostjo so mnogi Slovenci dosegli lepe uspehe v novi domovini.

Naši prvoboritelji v Waukeganu

Skupina prvih slovenskih priseljencev v Californiji.

Ustanovitelj slovenske naselbine v Naylor, Mo.

Komu niso znana imena: Grampovčan, Jerina, Opeka, Konda, Petkovšek, Simonič, Kočevar? ...Kje so časi, ko je trajalo potovanje iz Chicago do Californije vse poletje?... Ko so šli naši rojaki za zlatom, pa so bili zadovoljni, če so zaslužili za vsakdanji kruh?

Zanimive opise o tem vsebuje —

Slovensko-Amerikanski Koledar
za leto 1930

CENA 50 CENTOV

NAROČITE EN IZVOD ŠE DANES

KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street New York, N. Y.

